

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2025. Issue 5

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London , 2025.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

Psixologiya mustaqil fan sifatida. Psixologiyaning predmeti, maqsadi va vazifalari, asosiy tamoyillari, metodlari. Psixika va ong

Xasanova Zarina Esonboy qizi

Termez iqtisodiyot va servis universiteti 2-bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: **Qurbonova Nazira Nizomiddinovna**

Termez iqtisodiyot va servis universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu ilmiy maqolada psixologiya fanining mustaqil fan sifatida shakllanishi, uning predmeti, maqsadi va vazifalari ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilinadi. Shuningdek, psixologiyaning asosiy tamoyillari va tadqiqot metodlari yoritib beriladi. Psixika va ong tushunchalarining mohiyati, ularning o'zaro bog'liqligi hamda inson faoliyatidagi o'rni ilmiy manbalar asosida ochib berilgan. Mazkur maqola psixologiya fanining nazariy asoslarini chuqur anglashga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: psixologiya, psixika, ong, fan predmeti, psixologiya metodlari, shaxs.

Kirish. Psixologiya inson ruhiy hayotini o'rganuvchi fan sifatida jamiyat taraqqiyoti jarayonida muhim ahamiyat kasb etib kelmoqda. Insonning xulq-atvori, ruhiy kechinmalari, bilish jarayonlari va ijtimoiy munosabatlarini ilmiy asosda o'rganish zarurati psixologiya fanining mustaqil fan sifatida shakllanishiga olib keldi.

Bugungi kunda psixologiya nafaqat nazariy, balki amaliy fan sifatida ham turli sohalarida keng qo'llanilmoqda. Shu sababli psixologiyaning predmeti, maqsadi, vazifalari hamda metodlarini ilmiy asosda tahlil qilish dolzarb hisoblanadi.

1. Psixologiya mustaqil fan sifatida

Psixologiya dastlab falsafa va tibbiyot fanlari tarkibida rivojlangan bo'lsa-da, keyinchalik mustaqil fan sifatida shakllandi. XIX asr oxirlarida eksperimental tadqiqotlarning rivojlanishi psixologiyani mustaqil ilmiy fan darajasiga olib chiqdi.

Psixologiya inson psixikasini, uning rivojlanish qonuniyatlarini va faoliyat jarayonida namoyon bo'ladigan ruhiy hodisalarni o'rganadi. Bugungi kunda umumiy psixologiya, yosh va pedagogik psixologiya, ijtimoiy psixologiya, klinik psixologiya kabi ko'plab tarmoqlarga ega.

2. Psixologiyaning predmeti, maqsadi va vazifalari

Psixologiya fanining predmeti inson psixikasi va psixik jarayonlarning rivojlanish qonuniyatlaridir. Psixika insonning tashqi muhitga moslashuvi va faoliyatini boshqaruvchi murakkab tizim hisoblanadi.

Psixologiyaning asosiy maqsadi inson ruhiy faoliyatini ilmiy asosda o'rganish, psixik jarayonlarning mexanizmlarini aniqlash va ularni amaliyotda qo'llashdan iborat.

Psixologiyaning vazifalariga quyidagilar kiradi:

- psixik jarayonlarning mohiyatini o'rganish;

- shaxs rivojlanish qonuniyatlarini aniqlash;
- inson xulq-atvorini boshqarish mexanizmlarini tahlil qilish;
- psixologik bilimlarni amaliy faoliyatga tatbiq etish. 3. Psixologiyaning asosiy tamoyillari va metodlari

Psixologiya fanida bir qator ilmiy tamoyillar mavjud bo'lib, ular tadqiqotlarning asosini tashkil etadi. Asosiy tamoyillarga determinizm, ong va faoliyat birligi, rivojlanish tamoyili va tizimlilik tamoyili kiradi.

Psixologik tadqiqotlarda turli metodlardan foydalaniladi. Kuzatish, suhbat, test, eksperiment va anketa metodlari eng keng tarqalgan metodlar hisoblanadi. Ushbu metodlar yordamida psixik hodisalar chuqur o'rganiladi.

4. Psixika va ong tushunchalari. Psixika — bu insonning tashqi olamni aks ettirish va unga moslashish qobiliyatidir. Psixika orqali inson atrof-muhitni anglaydi, his qiladi va faoliyat yuritadi.

Ong esa psixikaning eng yuqori shakli bo'lib, insonning o'z-o'zini anglash, rejalashtirish va ijtimoiy munosabatlarda faol ishtirok etishini ta'minlaydi. Ong va psixika o'zaro chambarchas bog'liq bo'lib, shaxs rivojlanishining asosi hisoblanadi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, psixologiya inson ruhiy hayotini o'rganuvchi mustaqil fan sifatida muhim ahamiyatga ega. Psixologiyaning predmeti, maqsadi va vazifalarini chuqur o'rganish inson psixikasini anglashga yordam beradi. Psixika va ong tushunchalarining tahlili shaxs rivojlanishini ilmiy asosda tushuntirish imkonini beradi. Ushbu bilimlar psixologiya fanining nazariy va amaliy rivojiga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.G'oziev E. Psixologiya. – Toshkent: O'qituvchi, 2010.
- 2.Karimova V.M. Umumiy psixologiya asoslari. – Toshkent: Fan, 2016.
- 3.Nemov R.S. Psixologiya. – Moskva: Vldos, 2018.
- 4.Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – Москва, 2016.
- 5.Internet manbalar:
www.ziyounet.uz
www.psychologytoday.com

